

**Kansainvälistymisvalmiuksien kehittäminen  
lukuvuonna 2020–2021 – Hankeraportti**

---

## Kansainvälistymisvalmiuksien kehittäminen lukuvuonna 2020–2021

[movi.jyu.fi/fi/kehittamistyo/monikielinen-ja-kulttuurienvallinen-osaaminen](http://movi.jyu.fi/fi/kehittamistyo/monikielinen-ja-kulttuurienvallinen-osaaminen)

### Koordinointi

Lotta Kokkonen  
Teija Natri

### KV-hankeryhmä

Hanna Brauer  
Camilla Jauhojärvi-Koskelo  
Riitta Kelly  
Lotta Kokkonen  
Lisa Lahtela  
Juhani Moisio  
Teija Natri  
Johanna Saario  
Aija Virtanen  
Sylvia Ylinen-Rauscher

### Lisätietoja

Yliopistonlehtori Lotta Kokkonen  
[lotta.o.kokkonen@jyu.fi](mailto:lotta.o.kokkonen@jyu.fi)

Lehtori Teija Natri  
[teija.natri@jyu.fi](mailto:teija.natri@jyu.fi)

Koulutussuunnittelija Juhani Moisio  
[Juhani.ya.moisio@jyu.fi](mailto:Juhani.ya.moisio@jyu.fi)

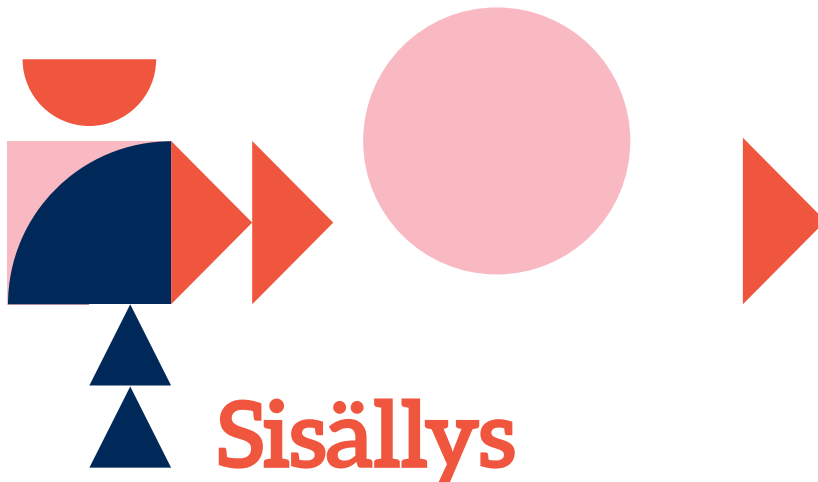
---

**Monikielisen akateemisen  
viestinnän keskus Movi**

[movi.jyu.fi](http://movi.jyu.fi)  
[movi@jyu.fi](mailto:movi@jyu.fi)

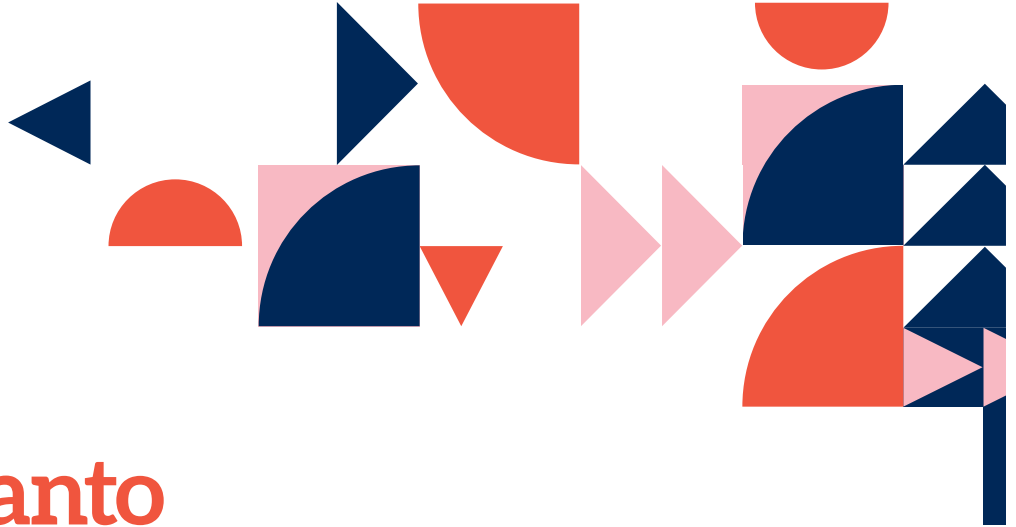
---

**MO  
VI**



# Sisälllys

- 2 Johdanto**
- 5 Hankkeen toiminta-aika ja toimijat**
- 6 Pilottien suunnittelu ja toteutus**
  - Kartoitusvaihe
  - Toteutusvaihe
  - Suunnitteluvaihe
  - Pilottiin osallistuneet yhteistyötahot
  - Pilotoinnin tukitoimet
- 9 Kyselyjen ja haastattelujen tulokset ja analyysi**
  - Kyselyn tuloksia
  - Haastattelujen tuloksia
- 13 Pohdintaa tulevasta**
  - Lisätietoja
- 15 Liitteet**
  - Opiskelija / KV-pilotti Webropol-kysely
  - Henkilökunta / KV-pilotti Webropol-kysely



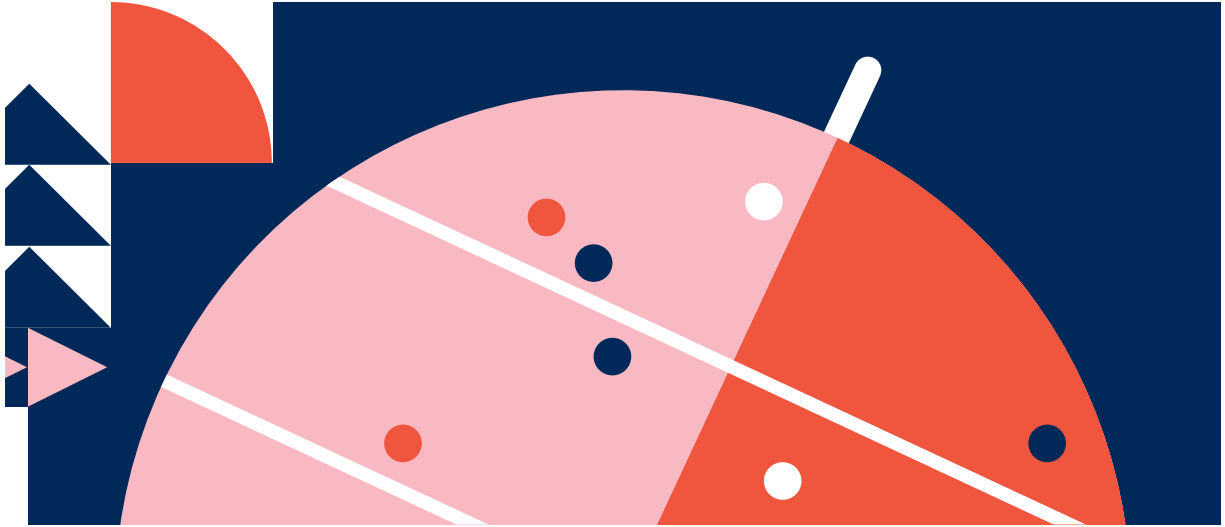
# Johdanto

Jyväskylän yliopiston strategian tavoitteena on, että jokaisella yliopistosta valmistuvalla on JYUidentity, joka pitää sisällään muiden muassa vahvan vuorovaikutusosaamisen, kielitaidon ja kulttuuritietoisuuden sekä globaalin ja eettisen vastuullisuuden (Yliopiston strategia 2030). Strategian mukaisesti kansainvälistymisosaamisen vahvistaminen on osa jokaisen opiskelijan henkilökohtaista opintosuunnitelmaa.

Opiskelijoille on taattava monipuoliset mahdollisuudet sisällyttää opintoihinsa suunnitelmallisia kansainvälistymisvalmiuksia tukevia elementtejä, joiden kautta heille kehittyy opintojen aikana hyvä kansainvälisen yhteistyön taito.

Kansainvälistyminen ei tapahdu itsestään, mutta sen kehittämistä voi johdonmukaisesti suunnitella ja ohjata. Ohjauksen tavoitteena on, että

**Opiskelijoille on taattava monipuoliset mahdollisuudet sisällyttää opintoihinsa suunnitelmallisia kansainvälistymisvalmiuksia tukevia elementtejä, joiden kautta heille kehittyy opintojen aikana hyvä kansainvälisen yhteistyön taito.**

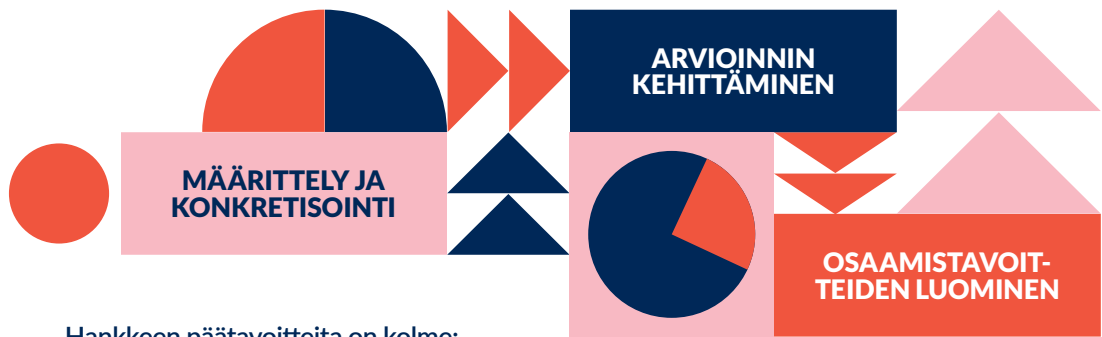


opiskelijalle syntyy ymmärrys siitä, miten osaamista voi kartuttaa, tehdä näkyväksi ja sanoittaa opintojen aikana ja myöhemmin työelämässä. Matka kansainväliseen asiantuntijuuteen on pitkä. Yliopiston tehtävänä on auttaa opiskelijaa tunnistamaan reittejä KV-osaamisen kartalla sekä tarjota tietoa ja valmiuksia siitä, miten reittejä pitkin voi edetä ja mitä niillä voi oppia. Luonnollisesti tämä vaatii ohjaavalta henkilökunnalta sitä, että myös he osaavat sanoittaa opiskelijalle oman tieteenalansa ja yksikkönsä kansainvälisyyteen liittyviä keskeisiä käsitteitä.

Kansainvälistymisvalmiuksien tukeminen on yksi Monikielisen akateemisen viestinnän keskuksen Movin johtosäännön mukaisista tehtävistä, tutkintoihin sisältyvien viestintä- ja kieliopintojen toteuttamisen ja yliopiston kielipolitiikan jalkauttamisen lisäksi.

**Päämääränä on se, että opiskelija tunnistaa ja tietoisesti rakentaa kansainvälisessä ja monikielisessä työelämässä tarvittavaa osaamistaan jo opintojensa aikana.**

Vuonna 2019 Movi aloitti kehittämishankkeen (Monikielinen ja -kulttuurinen osaaminen kansainvälistymisen ydinkompetenssina), jossa se pyrkii vastaamaan kysymykseen, miten kansainvälistymisvalmiuksia voidaan vaihdon ja kansainvälisen harjoittelun lisäksi tukea osana kotiyliopiston opintoja. Hankkeen tausta-ajatuksena on se, että kansainvälisyysvalmiuksien oppimista voi johdonmukaisesti suunnitella ja että opiskelija tarvitsee tietoa siitä, miten osaamista voi kartuttaa ja tehdä näkyväksi opintojen aikana.



Hankkeen päätavoitteita on kolme:

**1. Määritellä ja konkretisoida**, miten kansainvälistymisvalmiudet ja niiden kehittyminen nähdään osana opiskelijan akateemisen asiantuntijuuden kehittymistä, **2. Monikielisen ja kulttuurienvälisen osaamisen arvioinnin kehittäminen** sekä **3. luoda yhteistyössä hankkeeseen osallistuvien laitosten ja tiedekuntien kanssa kansainvälistymiseen liittyvät alakohtaiset osaamistavoitteet**, joiden saavuttaminen on mahdollista monella tavalla. Hanke tukee yliopiston strategian mukaista Movin tehtävää kansainvälistymisen tukemisessa ja auttaa opiskelijaa oman JYUidentityn luomisessa ja sanoittamisessa.

Hankkeen konkreettisena päätavoitteena on määritellä yhteistyössä laitosten ja tiedekuntien kanssa tärkeimmät alakohtaiset kansainvälistymisvalmiudet, minkä jälkeen on mahdollista laatia jokaisen opiskelijan kanssa henkilökohtainen kansainvälistymissuunnitelma. Päämääränä on se, että opiskelija tunnistaa ja tietoisesti rakentaa kansainvälisessä ja monikielisessä työelämässä tarvittavaa osaamistaan jo opintojensa aikana. Näin

kansainvälistyminen tulee luontevaksi osaksi jokaisen opiskelijan osaamista ja tutkintoa riippumatta siitä, lähteekö opiskelija vaihtoon tai harjoitteluun ulkomaille vai kansainvälistyykö hän kotiyliopistossaan.

Suunnitelmaa on pilotoitu kolmen tiedekunnan kanssa yhteistyössä. Pilottivaiheessa mukana ovat olleet Kauppakorkeakoulu, Liikuntatieteellinen tiedekunta sekä Kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta. Ensimmäiset kansainvälistymissuunnitelmaa tekevät opiskelijat aloittivat syksyllä 2020, ja pilottivaiheessa oli mukana noin 200 opiskelijaa. Kevään 2021 aikana pilottia on arvioitu ja tämän pohjalta tässä raportissa kuvaamme lyhyesti pilotteja ja niistä kertyneitä kokemuksia ja palautetta. Saadun palautteen ja kriittisen tarkastelun perusteella nostamme esiin KV-suunnitelmien toteuttamisen edellytyksiä ja haasteita sekä suuntaviivoja toiminnan laajentamiseksi ja vakiinnuttamiseksi koko yliopiston tasolla.

# Hankkeen toiminta-aika ja toimijat

Hankkeen toteuttamisaika oli lukuvuosi 2020–2021, mutta mukaan lähtevien toimijoiden kartoittaminen ja toiminnan suunnittelu aloitettiin jo kevätlukukaudella 2020.

Vuoden 2020–2021 aikana hanketta on koordinoanut Movista Lotta Kokkonen ja Teija Natri, joiden lisäksi hankkeessa on ollut mukana Movin KV-hankeryhmä, johon kuuluu noin 10 Movin henkilökunnan jäsentä. Pilotoinnin suunnittelu- ja toteutusvaiheessa ryhmä on jakautunut alaryhmiin, joista jokainen on ottanut vastuulleen yhden pilottitiedekunnan. Lisäksi yksi alatiimi huolehti tutkimusluvista ja rekisteri- sekä tietosuojaselosteista, joita tarvittiin pilottien arviointiin ja jatkokehittämiseen (Webropol-kysely ja haastattelut).



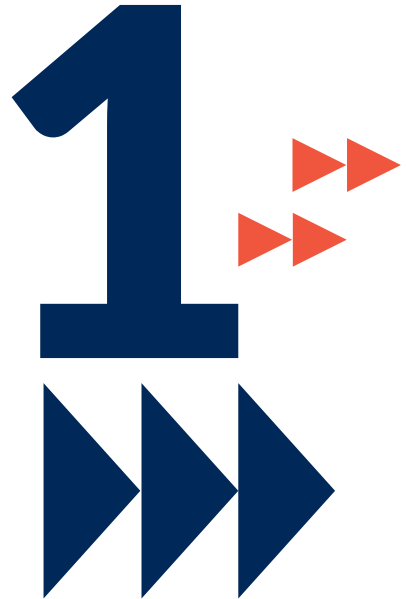
**Tarkat tiedot hankkeesta ja osallistuneista löytyy hankkeen internetsivulta:**

[https://movi.jyu.fi/fi/kehittamistyö/  
monikielinen-ja-kulttuurienvälinen-osaaminen](https://movi.jyu.fi/fi/kehittamistyö/monikielinen-ja-kulttuurienvälinen-osaaminen)

# Pilottien suunnittelu ja toteutus

## Kartoitusvaihe

Kansainvälistymisvalmiuksien pilottit aloitettiin kartoittamalla halukkaita tiedekuntia ja laitoksia keskustelemalla tiedekuntien KV-vastaavien kanssa.



# 3

## Toteutusvaihe

Ennen varsinaista pilottivaihetta järjestimme kunkin laitoksen tai tiedekunnan hopsauksesta vastaaville tai KV-hopsauksesta kiinnostuneille kokouksen tai työpajoja, jossa kävimme yhdessä läpi sitä, miten pilotointi käytännössä järjestetään. Kun kullekin laitokselle oli löytynyt heidän hopsaukseensa ja tarpeisiinsa sopiva vaihtoehto, järjestettiin varsinainen pilotti. Eri laitokset ja tiedekunnat valitsivat hyvin eri tapoja järjestää KV-hopsaus. Osassa laitoksista riitti viesti opiskelijoille ja toisissa järjestettiin opiskelijoille tilaisuus käsitellä asiaa movilaisten kanssa yhdessä. Useimmissa tapauksissa kuitenkin opiskelijat reflektoivat kansainvälistymisvalmiuksia kirjallisesti. Osassa laitoksista on jo nyt selvillä, milloin ja miten näihin teksteihin palataan opintojen aikana.



# 2

## Suunnitteluvaihe

Kun pilotointiin mukaan lähtevät tiedekunnat ja laitokset olivat selvillä, aloitettiin heidän kanssaan yhteistyössä pilottien suunnittelu. Keskustelu- ja tiedonvaihtoalustana käytettiin Teams-alustaa.

**Suunnitteluvaihe sisälsi kolme päivävaihetta:**

### **1. Osaamistavoitetyö yhdessä tiedekunnan kanssa (toukokuu-kesäkuu 2020)**

Tässä vaiheessa esittelimme Movissa kehittämäämme Monikielisen ja kulttuurienvälisen vuorovaikutusosaamisen mallin ja pyysimme laitoksia pohtimaan, mitkä ovat heidän oman alansa asiantuntijan tärkeimmät KV-valmiudet ja millä tiedekunnan tai laitoksen opintojaksoilla niitä käsitellään. Laitoksilta ja tiedekunnista kutsuttiin mukaan runsas joukko asiantuntijoita keskustelemaan tästä vaiheesta. Valitettavasti koronatilanteen mukanaan tuoma sulku vaikutti osallistujien työmäärään niin, että kaikki mukaan kutsutut eivät tässä vaiheessa ennättäneet pohdintaan mukaan.

### **2. Kansainvälistymisvalmiuksien HOPSin toteutuksen tekniset valinnat (kesäkuu/elokuu 2020)**

Kansainvälistymisvalmiuksien Hopsauksessa on tärkeää pohtia myös sitä, miten se teknisesti on järkevintä toteuttaa. Sisun

e-HOPS on käytössä oleva tekninen väline, mutta se ei sovellu työvälineeksi opiskelijan kansainvälistymisvalmiuksien sanoittamiseen ja pohdintaan. Eri tiedekunnissa on käytössä erilaisia järjestelmiä ja on tärkeää, että tekniset valinnat ovat sekä henkilökunnalle että opiskelijoille vaivattomia ja helpokäyttöisiä. Eri tiedekunnat päätyivätkin eri ratkaisuihin: osassa on käytössä esimerkiksi Pedanet ja osassa Moodle. Esimerkiksi Kasvatustieteissä kansainvälistymisvalmiudet ovat osa portfolio työskentelyä.

### **3. Pilotointisuunnitelman laatiminen (elokuu 2020)**

Uuden lukuvuoden aluksi tehtiin jokaiselle pilotointitiedekunnalle ja -laitokselle yhteistyössä heidän kanssaan konkreettinen suunnitelma siitä, miten pilotointi tullaan toteuttamaan käytännössä: mitä vaiheita siihen kuuluu ja miten Movin henkilökunta tulee osallistumaan työskentelyyn. Osassa tiedekunnista ja laitoksista Movin edustajat pitivät henkilökunnalle ja opiskelijoille työpajoja (esim. Liikunta, JSBE), osassa Movin toimitti henkilökunnalle aiheeseen liittyvää materiaalia, jota opettajat tai hopsaajat kävivät opiskelijoiden kanssa läpi (kasvatustiede). Toimintatavan valintaan vaikutti suuresti se, miten hopsaus ylipäätään oli tiedekunnassa tai laitoksella järjestetty. Esimerkiksi Liikunnalla kansainvälistymisvalmiudet olivat osa 1. vuoden pakollista opintojaksoa, jonka opiskelijat suorittavat. Kauppakorkean avoimen väylän opiskelijoilla kansainvälistymisvalmiuksien pohtiminen oli valinnainen osa opintosuoritusta.

## Pilottiin osallistuneet yhteistyötahot

Pilottiin valikoituivat seuraavat tiedekunnat ja laitokset, joiden kanssa yhteistyössä pilotointi järjestettiin.

### **Liikuntatieteellinen tiedekunta:**

Kaikki aloittavat 1. vuoden opiskelijat osallistuivat pilottiin. Henkilökunnasta pilotin järjestämisvaiheessa oli mukana kaikki hopsaajat. Suunnitteluvaiheessa osallistujia oli enemmän. Movista tätä pilottia vetivät Lotta Kokkonen, Aija Virtanen ja Teija Natri.

### **Kasvatustieteiden ja psykologian**

**tiedekunnasta** pilottiin osallistui kaksi ryhmää opiskelijoita: Vaka eli varhaiskasvatuksen opiskelijat ja ns. PROpelaiset eli tuota PROpe-työkalua hyödyntävät OKL:n opiskelijat. Näillä opiskelijoilla KV-HOPS on osa heidän portfolioitaan, joka täydentyy

opintojen aikana. Movista tässä pilotissa oli mukana Lotta Kokkonen, Hanna Brauer (PROpe) ja Lisa Lahtela sekä Teija Natri (Vaka).

### **JSBE:n eli Kauppakorkeakoulun**

pilottiin osallistui kolme eri opiskelijaryhmää: Viestinnän johtamisen pääaineeseen valinneet toisen vuoden kandiopiskelijat (workshop), International Business and Entrepreneurship -maisteriohjelma (workshop) sekä Jyväskylän avoimen yliopiston kauppatieteiden opiskelijat (vapaaehtoinen reflektiivinen tehtävä). Avoimen väylän ja viestinnän johtamisen opiskelijoiden hopsauksesta huolehti Camilla Jauhojärvi-Koskelo ja Sylvia Ylinen-Rauscher. IBE-maisteripilottia luotsasi Lotta Kokkonen.

## Pilotoinnin tukitoimet

KV-hankkeen tunnetuksi tekemiseksi yliopistossa julkaistiin hankkeen internet-sivut ([movi.jyu.fi/fi/kehittamistyö/monikielinen-ja-kulttuurienvälinen-osaaminen](http://movi.jyu.fi/fi/kehittamistyö/monikielinen-ja-kulttuurienvälinen-osaaminen)) ja lisäksi kansainvälistymiselle yleensä on nyt myös Movissa omat sivut. Lisäksi kirjoitettiin ja julkaistiin artikkeli JYUnityssa ([jyunity.fi/ajattelijat/moving-minds-kansainvälinen-koronasta-huolimatta/](http://jyunity.fi/ajattelijat/moving-minds-kansainvälinen-koronasta-huolimatta/)). Hanke myös huomattiin kansallisesti ja koordinaattorit kutsuttiin OPH:n seminaariin esittelemään aihetta. Pilotoinnin arviointia ja raportointia varten hankittiin tutkimuslupa ja muut tarvittavat dokumentit.

# Kyselyjen ja haastattelujen tulokset ja analyysi

## Kyselyn tuloksia

Pilotteihin osallistuneiden laitosten/tiedekuntien opiskelijoille ja opettajille/ohjaajille laadittiin kysely. Siinä selvitettiin, millaisia mahdollisuuksia ja haasteita liittyy jokaisen opiskelijan henkilökohtaisen kansainvälistymissuunnitelman toteuttamiseen. Kysely toteutettiin Webropol-kyselynä huhtikuussa 2021. Kyselyyn vastasi 28 opiskelijaa ja 12 henkilökunnan edustajaa. Kysely lähti noin 30 henkilökunnan jäsenelle ja noin 200 opiskelijalle. Lisäksi henkilökunnan kyselyyn vastasi 1 opiskelija, jonka vastauksia ei ole tässä huomioitu. Molemmat

**Kansainvälistymissuunnitelma on auttanut opiskelijoita hahmottamaan ja sanoittamaan kansainvälistymisvalmiuksiaan, ja kansainvälistymisvalmiuksia pidetään tärkeänä osana akateemista asiantuntijuutta.**

## **Opiskelijoiden ja henkilökunnan kyselyvastauksissa kansainvälistymissuunnitelma näyttöytyy siis tärkeänä ja sen toteutuksessa kaivataan käytännönläheisiä ratkaisuja, prosesseja ja toimintatapoja sekä Movin tukea.**

kyselyt ovat liitteenä. Vastausten määrä on niin pieni, että niiden perusteella ei voi tehdä luotettavia yleistyksiä. Tässä raportissa kiinnitämme huomiota joihinkin keskeisiin, useammassa vastauksessa esiin nousseisiin seikkoihin.

Opiskelijoiden kyselyn perusteella kansainvälistymissuunnitelman käsite ei ole kaikille selvä, koska muutama heistä ei ollut varma, onko hän tehnyt sen. Toisaalta opiskelijat tuntuvat kyselyn perusteella tietävän varsin hyvin, millaisia kansainvälistymisen mahdollisuuksia heille on tarjolla. Avovastausten perusteella vaihto-opiskelu on opiskelijoille tutuin kansainvälistymisen muoto, mutta myös erilaisia kotikansainvälistymisen muotoja (esim. KV-tutorointi, projektit KV-opiskelijoiden kanssa) tunnistettiin. Kuitenkin opiskelijoiden vastauksista näkyy, että omaan alaan linkittyvää KV-ohjausta kaivattaisiin

enemmän ja henkilökohtaisemmin. Vastaajat kokivat, että on tärkeää käsitellä KV-asioita osana HOPS-ohjausta, mutta kaikkien mielestä näitä asioita ei välttämättä käsitellä riittävästi tai tarkoituksenmukaisella tavalla. Kansainvälistymissuunnitelma on auttanut opiskelijoita hahmottamaan ja sanoittamaan kansainvälistymisvalmiuksiaan, ja kansainvälistymisvalmiuksia pidetään tärkeänä osana akateemista asiantuntijuutta.

Epävarmuutta ilmenee pyydettyä opiskelijoita mainitsemaan vahvuuksia ja kehittämiskohteita liittyen oman alan kansainvälistymisvalmiuksiin, sekä myös siinä, mitä kansainvälistymisvalmiuksia työelämässä odotetaan. Opiskelijoilta kysyttiin myös, mitä valmiuksia he tarvitsevat monikielisessä, kulttuurienvälisessä ja kansainvälisessä työelämässä. Näistä eniten mainintoja

saivat kielitaito, kulttuurien ymmärtäminen sekä ennakkoluuloton ja suvaitsevainen asenne.

Henkilökunnan kyselyssä puolestaan monelle henkilökohtainen kiinnostus ja ohjausvastuu olivat tärkeimpiä syitä osallistua pilottiin. KV-pilotin toteuttamista tiedekunnassa edistivät Movin heille käyttöön antama monikielisen ja kulttuurienvälisen vuorovaikutuksen osaamistavoitteiden mallipohja sekä Movin aktiivisuus ja tuki, oman henkilöstön sitoutuminen ja aktiivisuus, sekä tiedekunnan tuki. Haasteiksi osoittautuivat aikapula sekä vastuun ja omistajuuden jakautumisen selkeyttämättömyys. HOPS-ohjauksen vaihtelu koetaan tällä hetkellä suureksi. Movilta

kaivataan tukea ja koulutusta ohjaajille. Yhteistyö tieteenalaryhmien sisällä tiedekunnassa voisi myös olla hyödyllistä. Yhtenä ehdotuksena mainittiin toive, että koko tiedekunnan ohjaus tulisi yhtenäistää niin, ettei se olisi riippuvainen ohjaajan intresseistä, ja keskiöön tulisi nostaa opiskelijan yksilölliset osaamistarpeet ja -tavoitteet. Tämä voisi lisätä opiskelijan tavoitteellista osaamisen kehittämistä ja kerryttämistä.

Opiskelijoiden ja henkilökunnan kyselyvastauksissa kansainvälistymissuunnitelma näyttäytyy siis tärkeänä ja sen toteutuksessa kaivataan käytännönläheisiä ratkaisuja, prosesseja ja toimintatapoja sekä Movin tukea.

## Haastattelujen tuloksia

Webropol-kyselyn lisäksi 2-4 henkilökunnan edustajaa haastateltiin huhtikuussa 2021 tarkempien vastauksien saamiseksi. Haastatteluista kävi ilmi asioita, joissa hanke oli onnistunut hyvin, mutta myös niitä haasteita, joita hankkeeseen laitosten henkilökunnan näkökulmasta liittyi.

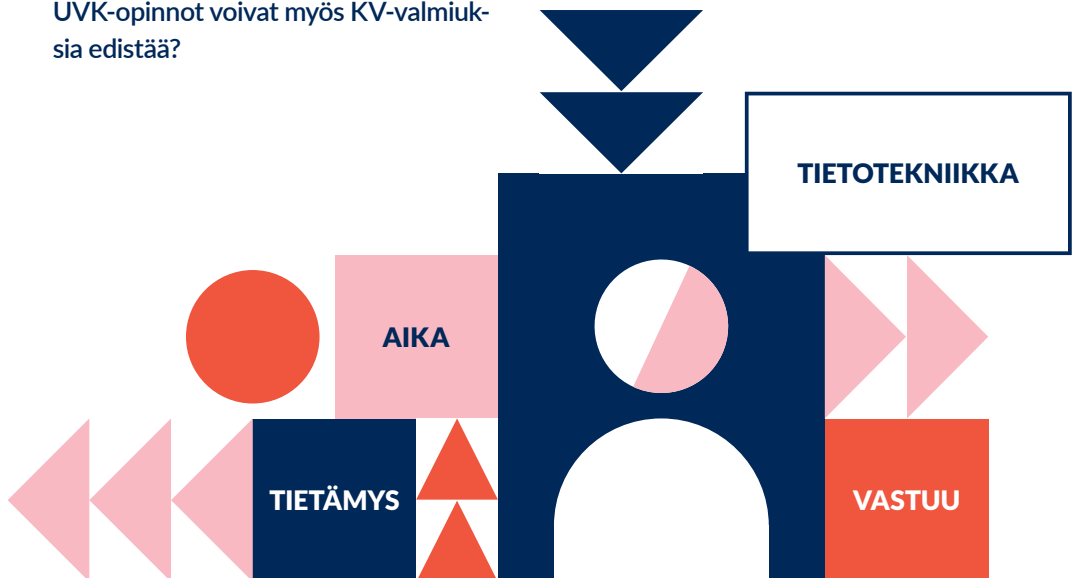
Henkilökunnan mielestä hanke oli toteutettu järjestelmällisesti ja siihen oli linkitetty paljon hyviksi koettuja

konkreettisia toimenpiteitä. Myös Movin asiantuntijuutta kiitettiin ja yhteistyön toivottiin jatkuvan tulevaisuudessa. Haasteina nähtiin kaikissa pilottiryhmissä aikapula, joka saattoi olla koronatilanteen aiheuttama. Henkilökunnan koettiin tarvitsevan enemmän aikaa perehtyäseen aiheeseen. Aikaan liittyvät tarpeet jakautuivat eri piloteissa eri tavoin. Joissakin piloteissa aikaa kerrottiin tarvittavan lisää itse HOPS-ohjaukseen ja sen

järjestämiseen, toisissa piloteissa taas ilmiön avaamiseen opiskelijoille ja henkilökunnalle, sillä tietämys aiheesta on vaihtelevaa.

Ajan lisäksi koettiin, että tarvittaisiin lisää tietoa. Piloteissa esitettiin, että henkilökunnan kansainvälistymisvalmiuksiin liittyvää asiantuntemusta pitäisi parantaa, esimerkiksi konkreettisilla esimerkeillä siitä, mitä se voisi olla. Toisaalta todettiin, että laitoksilla on myös tietämystä aiheesta. Kolmantena haasteena nähtiin tietotekniset ratkaisut, joihin HOPSit tehdään, sillä ne eivät tue pohdintaa, vaan ovat lähinnä mekaanisia. Sisuun pitäisikin henkilökunnan mukaan saada KV-palikka. Neljäntenä parannusehdotuksena, ei varsinaisena haasteena, nähtiin vastuun jakaminen: Mikä on HOPS-ohjaajan vastuuta, mikä kuuluu ryhmäohjaajille ja miten Movin UVK-opinnot voivat myös KV-valmiuksia edistää?

Osassa pilotteihin osallistuneista tiedekunnista käytiin myös keskustelua alakohteisesta KV-osaamisesta ja sen tarpeesta. Kyse ei heidän mielestään ole välttämättä erillisistä valmiuksista vaan ne on jo integroitu opintoihin ja valmiuksien hankkiminen on siis opiskelijoiden omalla vastuulla. Kyse on siis yleisen asiantuntijuuden kehittämisestä ja pitäisikin laajemmin puhua asiantuntijuussuunnitelmasta. Toisaalta todettiin samalla, että kansainvälistymisvalmiudet ovat osa OPSia ja siksi laitoksen on jalkautettava osana yliopiston strategiaa. Toisissa tiedekunnissa taas nähtiin, että asiaa pitää nostaa opiskelijoiden kanssa esiin ja sille pitää antaa enemmän aikaa, jotta opiskelijat saisivat aiheesta laajemman käsityksen.



# Pohdintaa tulevasta

Haastatteluissa esitettiin myös hyviä parannusehdotuksia tulevaa varten. KV-valmiuksien kehittämistä on pidettävä esillä seuraavaa OPSia laadittaessa ja sen olisi hyvä olla myös osa HOPS-ohjaajien ohjausta. Lisäksi haastattelu- ja Webropol-vastausten pohjalta nousee tarpeita, jotka on tulevaisuudessa hyvä huomioida. Vastauksista näkyy selvästi, että KV-HOPSin suunnitteluun ja järjestämiseen tarvitaan aikaa ja merkitysneuvotteluja. Lisäksi tarvitaan henkilöstökoulutusta aiheesta. Toiminnan on myös laadun varmistuksen näkökulmasta oltava jatkuvaa, sillä HOPS-ohjaajat vaihtuvat usein. Myös opiskelijoiden kanssa on hyvä käydä valmiuksia läpi eri opintojen vaiheissa ja eri opintojaksoilla, jotta strategiset tavoitteet saavutetaan.

**KV-valmiuksien tunnistaminen ja sanoittaminen  
nähdään osana Suomen hyvää koulutuspolitiikkaa  
ja sen toteuttaminen on jokaisen yliopistossa  
toimivan vastuulla.**

OKM onkin asettanut Kansainvälistymisvalmiuksille korkeakouluissa tavoitteet vuodelle 2025. Niiden mukaan korkeakoulun opetussuunnitelmiin kirjataan kansainvälisyyteen liittyvät osaamistavoitteet ja kuvataan kansainvälisyyskompetenssit, joiden tavoitteena on rakentaa sisään jokaisen korkeakouluopiskelijan tutkintoihin KV-osaaamiseen liittyviä osioita, jotka luovat kansainvälistymisosaamista, joko ulkomaan jakson tai kotikansainvälistymisen kautta (Opetus- ja

kulttuuriministeriön julkaisuja 2020:14, 28, 30-31) KV-valmiuksien tunnistaminen ja sanoittaminen nähdään osana Suomen hyvää koulutuspolitiikkaa ja sen toteuttaminen on jokaisen yliopistossa toimivan vastuulla.

Saadun palautteen pohjalta KV-valmiuksien kehittämisessä luku-  
vuonna 2021 - 2022 kiinnitetään erityistä huomiota suunnitteluvai-  
heeseen niin, että merkitysneuvotteluille varataan riittävästi aikaa  
kaikkien laitoksen tai tiedekunnan asianosaisten kesken. Tämän  
lisäksi on tarpeen kehittää ja tarjota henkilöstökoulutusta KV-val-  
miuksien kehittämiseen. Kolmantena kehittämiskohtana on opiske-  
lijoiden KV-polun suunnitellumpi järjestäminen niin, että opintojen  
alussa tehtyyn KV-suunnitelmaan palataan riittävästi opintojen aika-  
na ja opiskelijan mahdollisuudet kehittää valmiuksiaan läpi opintojen  
mahdollistetaan. Erityistä huomiota on kiinnitettävä myös siihen,  
että opiskelija kykenee dokumentoimaan osaamisensa opintojen  
aikana myöhempää työelämätarvetta varten.



### Lisätietoja:

**Yliopistonlehtori Lotta Kokkonen**  
lotta.o.kokkonen@jyu.fi

**Lehtori Teija Natri**  
teija.natri@jyu.fi

**Koulutussuunnittelija Juhani  
Moisio**  
Juhani.ya.moisio@jyu.fi

**Monikielisen akateemisen  
viestinnän keskus Movi**

movi@jyu.fi

movi.jyu.fi/fi/kehittamistyo/  
monikielinen-ja-  
kulttuurienvallinen-osaaminen



# Liitteet

## Opiskelija / KV-pilotti Webropol-kysely

### Monikielinen ja -kulttuurinen osaaminen kansainvälistymisen ydinkompetenssina

Olet osallistunut kansainvälistymisvalmiuksien pilottihankkeeseen, jonka tavoitteena on toteuttaa opiskelijoiden henkilökohtaiset kansainvälistymissuunnitelmat osana HOPS-ohjausta. Tämä kysely liittyy pilottihankkeen arviointiin ja jatkokehittämiseen.

Kyselyaineiston avulla selvitetään, millaisia mahdollisuuksia ja haasteita liittyy jokaisen opiskelijan henkilökohtaisen kansainvälistymissuunnitelman toteuttamiseen.

Kyselyn tuloksia käytetään hankkeen raportoinnissa sekä tieteellisissä ja ammatillisissa esitelmissä ja julkaisuissa, jotka liittyvät hankkeeseen. Kerättyä aineistoa hyödynnetään myös opetuksessa ja täydennyskoulutuksessa sekä laitosten ja tiedekuntien kansainvälistymistä tukevien toimintamallien kehittämisessä. Raportti julkaistaan hankkeen verkkosivuilla: <https://movi.jyu.fi/fi/kehittamistyo/monikielinen-ja-kulttuurienvaalinen-osaaminen>

Henkilötietoja ja selvityksen tuloksia käsitellään luottamuksellisesti tietosuojalainsäädännön edellyttämällä tavalla. Tietojasi ei

voida tunnistaa selvityksestä tai julkaisuista: aineistoa käsitellään raportointivaiheessa siten, ettei yksittäistä vastaajaa ole mahdollista tunnistaa.

Selvitykseen osallistuminen on vapaaehtoista, eikä sinun ole pakko toimittaa mitään tietoja. Voit keskeyttää osallistumisen milloin tahansa. Ennen osallistumistasi voit lukea selvityksen tietosuojailmoituksen osoitteessa <https://movi.jyu.fi/fi/kehittamistyo/monikielinen-ja-kulttuurienvaalinen-osaaminen/selvitystyo-1/tietosuojailmoitus>.

Tietosuojailmoituksessa on tarkempia tietoja selvityksestä ja henkilötietojen käsittelystä.

Vastaaminen vie noin 10 minuuttia.

Vastuullinen johtaja Peppi Taalas ja hankkeen koordinaattorit Lotta Kokkonen ja Teija Natri

## Suostumus

Annan suostumukseni käyttää vastauksiani selvitystyöhön (huom! vasta täpättyä pääsee webropolissa eteenpäin.)

## Taustatiedot

### Tiedekunta/ainelaitos

- a. Liikuntatieteellinen tiedekunta
- b. Kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta -> VAKA/PROpe
- c. Kauppakorkeakoulu -> Viestinnän johtaminen, IBE, Avoimen väylä

1. **Olen tehnyt kansainvälistymissuunnitelman opintoihini liittyen? (kyllä, en ole varma, en)**
2. **Kansainvälistymissuunnitelma on auttanut minua hahmottamaan ja sanoittamaan kansainvälistymisvalmiuksiani (osaan kertoa kansainvälistymisvalmiuksien eri osa-alueista ja omista vahvuuksistani)? (kyllä, en ole varma, ei)**
3. **Millaisia valmiuksia mielestäsi tarvitaan monikielisessä, kulttuurienvälisessä ja kansainvälisessä työelämässä? Mainitse kolme tärkeintä. (Avokysymys)**
4. **Väittämät: Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?**
  - a. Tiedän, mitä kansainvälistymisvalmiuksia/monikielistä ja kulttuurienvälistä osaamista minulta odotetaan työelämässä? (Täysin eri mieltä, jokseenkin eri mieltä, en osaa sanoa, jokseenkin samaa mieltä, täysin samaa mieltä)
  - b. Osaan nimetä omia vahvuuksiani ja kehittämiskohteitani liittyen oman alan kansainvälistymisvalmiuksiin. (Täysin eri mieltä, jokseenkin eri mieltä, en osaa sanoa, jokseenkin samaa mieltä, täysin samaa mieltä)
  - c. Pidän kansainvälistymisvalmiuksia tärkeänä osana tulevaa akateemista asiantuntijuttani. (Täysin eri mieltä, jokseenkin eri mieltä, en osaa sanoa, jokseenkin samaa mieltä, täysin samaa mieltä)
  - d. Mielestäni on tärkeää käsitellä kansainvälistymisvalmiuksia osana HOPS-ohjausta. (Täysin eri mieltä, jokseenkin eri mieltä, en osaa sanoa, jokseenkin samaa mieltä, täysin samaa mieltä)
  - e. Mielestäni kansainvälistymisvalmiuksia käsitellään riittävästi osana HOPS-ohjausta. (Täysin eri mieltä, jokseenkin eri mieltä, en osaa sanoa, jokseenkin samaa mieltä, täysin samaa mieltä)
  - f. Kansainvälistymissuunnitelma HOPSin osana toteutetaan mielestäni tarkoituksenmukaisella tavalla. (Täysin eri mieltä, jokseenkin eri mieltä, en osaa sanoa, jokseenkin samaa mieltä, täysin samaa mieltä)

- g. Olen saanut riittävästi tukea laitokseni henkilökunnalta omien kansainvälistymisvalmiuksieni kehittämiseen. (Täysin eri mieltä, jokseenkin eri mieltä, en osaa sanoa, jokseenkin samaa mieltä, täysin samaa mieltä)
- h. Tiedän, miten voin vahvistaa omia kansainvälistymisvalmiuksiani opintojeni aikana. (Täysin eri mieltä, jokseenkin eri mieltä, en osaa sanoa, jokseenkin samaa mieltä, täysin samaa mieltä)

- 5. **Miten yliopisto ja/tai laitoksen henkilökunta voisi auttaa kansainvälistymisvalmiuksien kehittämisessä? (Avokysymys)**
- 6. **Kuvaa lyhyesti, miten voit vahvistaa omia kansainvälistymisvalmiuksiasi opintojesi aikana? (Avokysymys)**

**Onko jotain muuta, mitä haluaisit nostaa esiin? (Avoin)**

Kiitos osallistumisestasi!

---

## Henkilökunta / KV-pilotti Webropol-kysely

### Monikielinen ja -kulttuurinen osaaminen kansainvälistymisen ydinkompetenssina

Olet osallistunut kansainvälistymisvalmiuksien pilottihankkeeseen, jonka tavoitteena on toteuttaa opiskelijoiden henkilökohtaiset kansainvälistymissuunnitelmat osana HOPS-ohjausta ja tämä kysely liittyy pilottihankkeen arviointiin ja jatkokehittämiseen.

Kyselyaineiston avulla selvitetään, millaisia mahdollisuuksia ja haasteita liittyy jokaisen

opiskelijan henkilökohtaisen kansainvälistymissuunnitelman toteuttamiseen.

Kyselyn tuloksia käytetään hankkeesta raportoinnissa sekä tieteellisissä ja ammatillisissa esitelmissä ja julkaisuissa, jotka liittyvät hankkeeseen. Kerättyä aineistoa hyödynnetään myös opetuksessa ja täydennyskoulutuksessa sekä laitosten ja tiedekuntien

kansainvälistymistä tukevien toimintamallien kehittämisessä. Raportti julkaistaan hankkeen verkkosivuilla: <https://movi.jyu.fi/fi/kehittamistyo/monikielinen-ja-kulttuuriervalinen-osaaminen>

Kyselyssä on kaksi osiota, joista ensimmäinen liittyy pilotin suunnitteluun ja toteuttamiseen ja toinen opiskelijoiden kansainvälistymissuunnitelman laatimiseen ja toteutukseen. Kyselyaineistoa täydennetään henkilöstön haastatteluilla, jotka toteutetaan kevään 2021 aikana.

Henkilötietoja ja selvityksen tuloksia käsitellään luottamuksellisesti tietosuojalainsäädännön edellyttämällä tavalla. Tietojasi ei voida tunnistaa selvityksestä tai julkaisuista: aineistoa käsitellään raportointivaiheessa

## Suostumus

Annan suostumukseni käyttää vastauksiani selvitystyöhön (huom! vasta täpättyä pääsee webropolissa eteenpäin.)

siten, ettei yksittäistä vastaajaa ole mahdollista tunnistaa.

Selvitykseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit keskeyttää osallistumisen milloin tahansa. Ennen osallistumistasi voit vielä lukea selvityksen tietosuojailmoituksen osoitteesta <https://movi.jyu.fi/fi/kehittamistyo/monikielinen-ja-kulttuuriervalinen-osaaminen/selvitysty-1/tietosuojailmoitus>.

Tietosuojailmoituksessa on tarkempia tietoja selvityksestä ja henkilötietojen käsittelystä.

Vastuullinen johtaja Peppi Taalas ja hankkeen koordinaattorit Lotta Kokkonen ja Teija Natri.

## Taustatiedot

### Tiedekunta:

- a. Liikuntatieteellinen tiedekunta
- b. Kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta
- c. Kauppakorkeakoulu

**Oma tehtävä:** (voit valita useamman vaihtoehdon)

- a. Koulutussuunnittelija
- b. Opettaja/Tutkija
- c. HOPS-ohjaaja
- d. jokin muu, mikä?

## **Pilotin suunnittelua ja toteutusta koskevat kysymykset:**

- 1. Mikä tai mitkä seuraavista vaikuttivat eniten siihen, että osallistuit pilottiin? (voit valita useamman vaihtoehdon)**
  - a. Henkilökohtainen kiinnostus KV-asioita kohtaan
  - b. Ohjausvastuu
  - c. Vastuu laitoksen KV-asioista
  - d. Joku muu, mikä?
  
- 2. Miten hyödyllisiä seuraavat pilotissa käsitellyt teemat olivat mielestäsi laitoksellenne? (vastausvaihtoehdot: ei lainkaan hyödyllinen, jonkin verran hyödyllinen, en osaa sanoa, hyödyllinen, erittäin hyödyllinen)**
  - a. Alakohtaisten kansainvälistymisvalmiuksien pohtiminen tai niistä keskustelu
  - b. Monikielisen- ja kulttuurienvälisen vuorovaikutusosaamisen esittely (MICC-malli)
  - c. HOPS-ohjaus (sisältö, ajoitus, ohjaavat henkilöt, toteutustavat, jne.)
  - d. Kansainvälistymisvalmiuksiin liittyvät osaamistavoitteet (OPS)
  
- 3. Miten hyödyllisiä seuraavat teemat olivat sinulle oman työsi kannalta? (vastausvaihtoehdot: ei lainkaan hyödyllinen, jonkin verran hyödyllinen, en osaa sanoa, hyödyllinen, erittäin hyödyllinen)**
  - a. Alakohtaisten kansainvälistymisvalmiuksien pohtiminen / keskustelu
  - b. Monikielisen- ja kulttuurienvälisen vuorovaikutusosaamisen esittely (MICC-malli)
  - c. HOPS-ohjaus (sisältö, ajoitus, ohjaavat henkilöt, toteutustavat, jne.)
  - d. Kansainvälistymisvalmiuksiin liittyvät osaamistavoitteet (OPS)
  
- 4. Osallistuiko laitoksenne / tiedekuntanne henkilökuntaa mielestäsi riittävästi mukaan hankkeeseen ja pilotointiin? (Kyllä/ei. Jos ei, mikä näkökulma jäi puuttumaan?)**
  
- 5. Mitkä asiat edistivät KV-pilotin toteuttamista oppiaineessanne/laitoksellenne? (avoin)**
  
- 6. Mitkä asiat vaikeuttivat KV-pilotin toteuttamista oppiaineessanne/laitoksellenne? (avoin)**
  
- 7. Mitä muuta haluaisit vielä nostaa esiin koko pilottiin liittyen oppiaineenne/laitoksenne/tiedekuntanne näkökulmasta (Avoin kysymys)**

## Kysymykset liittyen opiskelijoiden kansainvälistymissuunnitelmaan:

8. **Mihin teemoista olet keskustellut laitoksellasi kansainvälistymissuunnitelmaan liittyen? (voit valita useamman)**
  - a. HOPS-ohjauksen sisällöt
  - b. HOPS-ohjauksen toteutus (kuka, miten, missä)
  - c. HOPS-ohjauksen ajoitus
  - d. opetussuunnitelman kansainvälistymisvalmiuksiin liittyvät tavoitteet
  - e. opetussuunnitelman kansainvälistymisvalmiuksia vahvistavat sisällöt
  - f. Kansainvälisyys laitoksen opinnoissa ja omalla alallanne
  - g. Erillisten opintojaksojen osaamistavoitteet
  - h. Erillisten opintojaksojen sisällöt
  - i. En ole keskustellut kansainvälistymisvalmiuksista tai -suunnitelmasta
  - j. Joku muu, mikä? (Avovastaus)
9. **Oletko tyytyväinen siihen, miten kansainvälistymissuunnitelma toteutetaan HOPS-ohjauksessa? (kyllä/ei, jos ei, miten pitäisi kehittää? Kysymys avautuu, jos vastaa ei)**
10. **Kuinka paljon olet käyttänyt (ohjaus)resursseja kansainvälistymisvalmiuksien käsittelemiseen omassa työssäsi ja/tai opiskelijoiden kanssa (tuntimäärät 0-100)**
11. **Mitä kansainvälistymissuunnitelman vakiinnuttaminen osana HOPS-ohjausta edellyttää tiedekunnassanne/laitoksellanne? (avoin)**
12. **Onko jotain, mitä haluaisit nostaa esiin opiskelijoiden kansainvälistymissuunnitelmaan liittyen? (Avoin)**

Kiitos vastauksistasi!





JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO  
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ